

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Affectus Humilitatis & Admirationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39652

dignareris peregrinam mulierem. Inveni gratiam apud oculos tuos, Domine mi qui consolatus es me, & loquutus es ad cor ancille tue, quæ non sum similis unius puellarum tuarum. In his verbis continetur, quidquid ad perfectam gratitudinem post Communionem spectat. Quæ gratitudo tres actus complectitur. *Primus* est, agnoscere, & maximi facere hoc beneficium cum affectu humilitatis, reuerentiæ, & admirationis; hinc ob magnitudinem beneficij, & Domini illud conferentis; inde verò ob summam nostram indignitatem. *Secundus* actus est, eundem Dominum laudare cum summa interna cordis, & externa oris oblatione ad omnia, quæ ipsius fuerint obsequij. Hos sequitur *Tertius* actus, qui consistit in operibus præstandis, ac reddendis pro tanto beneficio accepto, sicut iam declarabitur.

§. I. *Affectus Humilitatis & Admirationis.*

1.
Adoratio.

a *Iob. 42. 6.*
b *Gen. 18. 27.*
c *Dan. 10. 9.*

2.
Admiratio.

d *Sophon. 1. 8.*

PRIMUM itaque statim post Communionem, attendens, quantum beneficium Christus D.N. in te contulerit, debes, quemadmodum RVTH, *in faciem tuam cadere, eumq;* profundissima reuerentia adorare interiori & exteriori: te ipsum omninò abijciendo, & indignum iudicando, qui oculos tuos leues in cœlum; sentiens de te ipso, quod sis puluis, terra, & nihilum; & indignissimus, qui in conspectu Dei sis, eiusque fias habitatio. Hoc modo a IOB se humiliabat, b ABRAHAM, c DANIEL, alijque Sancti, quos Deus visitabat: qui toto corpore sese prosternebant, & vultus eorum herēbāt terre, quia non poterant ultra se submittere; libenter iā facturi, si potuissent: spiritu autem demittebant se vsque ad nihili abyssum, adorantes Deum in spiritu & veritate; sibi ipsis tribuentes, quod ipsorum erat, scil. non ESSE; Deo verò, quod ipsius est, ipsummet scil. ESSE infinitum, cuius comparatione quicquid est creatum, est quasi nihilum.

HINC procedit affectus ille, tantæ admirationis, qua dicit anima; quasi altera RVTH: *unde mihi hoc unde inquam tantum mihi bonum, ut me Deus meus visitet, meque alloquatur? unde hoc mihi, ut gratiam inueniam in oculis eius? & dignetur me agnoscere, adeoque familiariter mecum agere, ut in Domum meam ingredi, & in ea hospitari velit?* Quæ ego sum, nisi peregrina quædam & aduena, proditorum parentum filia, in moribus peregrinis, & ab omni virtute alienis nutrita; à Deo eiusque amicitia separata, vagans per oēs terræ creaturas, linguæ cælestis ignara, & tanquā mancipiū obsequijs Dæmonis dedicata. Unde igitur mihi ut Deus me tanquam filiam & domesticam tractet; faciatq; suis domesticis æqualem! Si Deus me pro meritis visitaret, id facturum fuisset tanquam Iudex ille, de quo dicitur d *Visitabo super omnes qui induti sumi veste peregrina: nā semper indui ego habitum valdè alienū à ciuibus Christi: iactans potiùs mundi pompas, quam-*
obrem

obrem dignaeram, quæ visitaret; vt tãquam temeraria puniret; vt, quæ e *nõ*
habens vestem nuptialem, audeam ad diuinam hanc mensam accedere. Vnde
 igitur hoc mihi! vt cum talis sim, visitet me Deus, qui talis est: tales sunt hu-
 militatis & reuerentiæ affectus, quos Dei visitatio efficere solet, quemad-
 modum apparuit in ijs, quæ f. *S. Elizabeth* dixit, quando Virgo Sanctiss. eam
 visitauit.

SED nihil mirum, animam in huiusmodi occasionibus admirari, quæ
 & lucē habet & experiētiā supremi illi⁹ beneficij, quod verbis illis R V T H
 exprimitur, *vt inuenirem gratiam ante oculos tuos, & nosse me dignareris*: quid e-
 nim pretiosum magis esse potest, quàm gratiā inuenire coram Deo? & quid
 magis fortunatum, quàm ab ipso Domino speciali amore diligi; & familia-
 rem ad eum cum eo cōsuetudinem habere? quid deesse potest ei, qui gratiam
 inuenit apud omnipotentem? si tanti homines faciunt, gratiam inuenire
 coram principibus terræ: quantò plurius meritò facient iusti, quòd gratiam
 inueniant coram Rege cœlesti? & si terreni principis gratia tanti fit, eò
 quòd illa terrenorum bonorum principium habeatur: quantò magis cœle-
 stis principis gratia æstimanda est quæ fons est innumerabilium bonorum
 cœlestium: Hæc aditum præbet cum summo principe agendi familiariter,
 quoties voluerit, tãquam amicus cum amico; quia Deus illi secreta sua ma-
 nifestat, & ad cor eius loquitur verba magnæ iucūditatis & consolationis.
 Hæc causa est, ob quam ille plurimas animæ cōferat diuitias; quasdam qui-
 dem tanquam perpetuos *census*, augmenta scil. virtutum: alias quasi *monilia*
 & pretiosa donaria, quales sunt consolationes & gratiæ gratis data. Ob
 hanc etiam eleuat illū Deus ad officia valde gloriosa domus suæ tanquam
 instrumento illo vtens, ad clarissima, & Ecclesiæ suæ vtilissima facinora,
 hæc magnam ei tradit potestatem, ad benefaciendum alijs oratione, & in-
 tercessione sua: propterea quòd præcipuum apud Deum ipsum locum ha-
 beat, ex quo prouenit, vt iusti illum venerentur; & Angeli libenter cum eo
 versentur; homines amicum illum habere cupiant; Dæmones verò timeant
 tanquam hostem. Denique Deus eū habet sub protectione sua, & nouit
 g *ex nomine*: approbans eum in terra, & electum, ac designatum habes ad su-
 um cœlum. O felices, qui gratiam inueniunt coram Deo suo! Inuenit illam
 h *Noe*, & liberatus est à diluuiio; inuenit *Loth*, & ereptus est ab incendio So-
 domorum; inuenit *Abraham*, & reuelauit ei Deus arcana sua; inuenit i *Moy-
 ses* & loquebatur cum Deo facie ad faciem, qui eum fecit Deum Pharaonis, *kin-
 neni* VIRGO sacratissima, & eleuata est, vt esset mater Dei! O D E V S cordis
 mei; inueniam ego gratiam in oculis tuis: & hoc mihi fatis. qui enim grati-
 am inuenit apud te, omnia etiam inuenit in te.

E T hoc est, quod tantam humilibus adfert admirationem: & propterea

Ppp 2 rantum

c. Mat. 22. 12

f. Luca 1. 9

Eorum qui
 gratiā apud
 Deum inue-
 nerunt præ-
 rogatiua.

g Exo. 33. 12

h Gen. 6. 8.
 e. 19. 19.

c. 18. 3.

i Exod. 33.

11. 17. & c. 1.

7. 1.

k Luca 1. 30

Ecc. 3. 20

*Humilitas
gratiam in-
uenit.*

1. Cor. 2. 12

1. Ioan. 1. 16.

*Deus ad ho-
minem di-
uersit.*o Dan. 14.
37.

tantum bonum consequuntur, quia humiles sunt. nam humilitas ad eam
 celsitudinem obtinendam disponit. quemadmodum Ecclesiasticus signifi-
 cat; cum dicit, *quanto magnus es, humilia te in omnibus: & coram Deo inueni-
 gratiam.* & cum bonum hoc tanti faciant, etiam si ex beneficijs prius accep-
 tis aduertant, se gratiam hanc etiam immeritos apud Dominum inuenisse:
 valde tamen semper suspirant, vt eam denuò inueniant: pro qua valde cla-
 mant, seque vt eam assequantur, magis ac magis humiliant. quemadmodum
 apparet in eo, quod Rv T H paulò pos adiecit, dicens: *Inueni: vel inueniam
 gratiam apud oculos tuos, Domine mi, qui consolatus es me, & locutus es ad cor an-
 cilla tua.* quasi diceret: vtinam pergeres, & gratiam continuares, quam exhibe-
 re cœpisti ancillæ tuæ, quamuis ego eius indigna sim. Non ignoro in do-
 na tua Domine; quia *tui spiritus* ea mihi *manifestat*: facitq; , vt ipsa experien-
 tia illa sentiam: sed fateor, illa non esse mea, nec me eis dignam: quare sup-
 plex oro, vt ea in me conferuare, & augere digneris: n *gratiam* mihi *pro gra-
 tia* largiendo, vnã scilicet post alteram, adiuuans me, vt prius accepta be-
 nè vtenti nouam aliquam & maiorem conferas. Hoc totum consuevit ita
 geri valde excellenter, in ipsa Communione; in qua populus Christianus v-
 niuersim inuenit gratiam coram Deo, vt sint habitatio Iesu Christi filij ei-
 us: sed is præcipuè, qui cum debita humilitate & reuerentia communi-
 car. Nam dic mihi, quodnam certius indicium potest aulicus quispiam ha-
 bere, quòd gratiam inuenerit apud suum Regem, quàm quod Rex digne-
 tur ipsum in propria domo visitare, & in ea hospitari? etiam si enim occul-
 tus veniat & in alieno habitu: signum tamen id est ingentis ipsius amoris.
 siquidem statim in ipso aditu ei se manifestat: & cū eo tanquam cum amico
 agit. Quomodo igitur non erit magnum indicium, quod gratiam inuene-
 ris apud Christū cœlestem Regem, si te hoc modo visitat in hoc Sacramen-
 to? nam etsi in alieno habitu ingrediatur, ad cor tamen verba loquitur, ma-
 gni solatij & recreationis. quæ verba impellunt te, vt magna cum admira-
 tione ei dicas: *unde hoc mihi vt gratiam inueniam in oculis tuis* meique recorde-
 ris: cum ego meritis potius sim vt obliuisceris? Hic est nobilis ille affe-
 ctus gratitudinis humilis: & gratæ humilitatis: quæ in Daniele enituit, cum
 Hababuc ferret illi prandium, quod is pro suis messoribus preparauerat,
 conuersus enim ad Deum, qui illud mittebat, dixit: *o recordatus es mei Deus,
 & non dereliquisti diligentes te.* O Deus omnipotens, quomodo es recorda-
 tus vilis huius serui tui? gratias tibi ago ob memoriam, quam habuisti mei:
 dum pretioso hoc prandio mihi indulgere voluisti. Laudent te iusti omnes,
 qui gratiam in oculis tuis inuenerunt; eò quòd volueris, me vnū ex eis esse.
 Vtinam semper nouam hanc gratiam inuenirem, qua semper in tuo obse-
 quio magis ac magis crescerem.

SED ne silentio prætereamus verbum illud ratiæ humilitatis, quod RUTH dixit: *Locutus es ad cor ancilla tue, quæ non sum similis unius puellarum tuarum.* Booz enim FILIAM illam appellauerat, illa verò ancillam se nominat. & adhuc iudicans hoc multum esse, magis se ipsam abijcit, & in vltimo loco post omnes eius famulas se collocat, tanquam indignam, quæ inter eas numeretur. Quid autem est hoc aliud, quàm docere nos duos gradus, siue affectus excellentissimæ humilitatis, quam Dominus noster ijs communicat, quos visitat: alter est erga ipsum Deum; cum quis non se iudicat dignum nomine filij: satis multum reputans, quòd sit vel seruus: quemadmodum Beatissima Virgo, cum Angelus ei, matris Dei dignitatem obtulisset, illa se per ANCILLAM Domini nominauit; & vt talem obtulit se ad eius Domini seruitium; qui eam volebat habere matrem. Familiare enim est diuino spiritui, huiuscemodi humilia valde sensa largiri, quando ipsius Dei, qui tales fauores facit, magnitudo consideratur. Nam quemadmodum S. Petrus, videns Christum D. N. in sua nauì exercentem tantam potestatem, admiratione & humilitate plenus, dixit: *q Exi à me Domine, quia homo peccator sum;* ac propterea indignus, qui apud me in mea nauì maneas. ita etiam verus humilis, cernens ipsummet Christum intra nauim sui corporis in Sacramento ingressum cum magna humilitate & stupore dicere solet: *discede à me Domine, quia abominandus peccator ego sum, & indignissimus, apud quem hic maneas.* Sed præter hunc affectum erga Dominum solet verus humilis habere alium affectum humilitatis erga reliquos homines: minimum se iudicans eorum, qui Deo seruiunt; imò indignum, qui cum illis conferatur: quemadmodum S. Paul. r *minimum* se vocabat *Apostolorum,* & *indignum, qui Apostolus vocaretur.* Lumine enim visitationis huius cælestis, adeò de se ipso demisè sentit; vt existimet, nullum esse posse minorem se inter eos, qui magno huic Deo deseruiunt: in cuius conspectu se tanquam nihilum iudicat.

§. II. *Alij actus & opera gratitudinis.*

EX his humilitatis affectibus oriuntur alij admirandæ gratitudinis: nam verè humilis quantum valet & potest, laudat quodcunq; donum, etiamsi minimum. videns enim suam indignitatem, Dei verò donantis magnitudinem & maiestatem, semper donum iudicat magnum. Quando autem donum verè in se est magnum: non habet verba, quibus illud possit satis laudare: quare obmutescit, silentio ipso venerans, quod non potest iuxta desiderium suum satis magnificare. Eum in modum, quo RUTH gratam se ostendit, vt dictum est, etiam primum beneficium à Booz sibi collatum, esset aliàs satis exiguum; quia non aliud erat, quàm quod ad colligendas spicas in agro illo admitteretur; & liceret ex aqua bi-

Humilitas
erga Deum.

p Luca 1. 38

q Luca 5. 8.

& Proximis.

1. Cor. 15. 9.

Gratitudo.